

Pouka koronakrize: briga za studente i nastavnike treba biti prioritet

STUDIJA O ISKUSTVIMA STUDIRANJA TIJEKOM PANDEMIJE, KOJU JE PROVELA AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE, POKAZALA JE DA ĆE U IDUĆEM RAZDOBLJU STUDENTIMA I NASTAVNICIMA TREBATI OMOGUĆITI SUSTAVNU PSIHOSOCIJALNU PODRŠKU

[PIŠU prof. dr. sc. JASMINA HAVRANEK, MINA ĐORĐEVIĆ, mag.psych. I ŽELJKA PLUŽARIĆ, mag.nov.]

Agencija za znanost i visoko obrazovanje

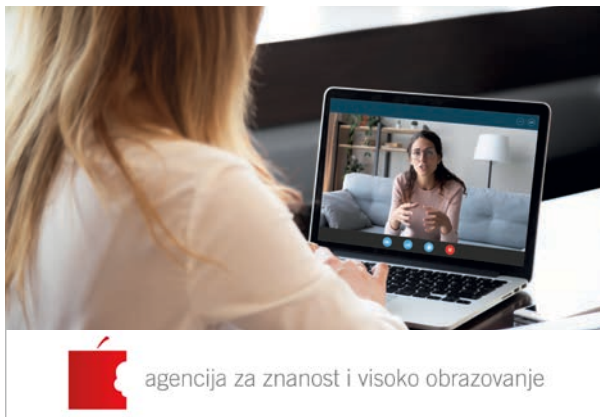
Briga za psihičku dobrobit studenata i nastavnika treba biti visoko u agendi prioriteta visokih učilišta u uobičajenim okolnostima, a kad su u pitanju izvanredne okolnosti, taj segment upravljanja dodatno dobiva na važnosti, pokazalo je istraživanje iskustva studiranja tijekom pandemije koronavirusa i socijalne izolacije u Republici Hrvatskoj, koje je provela Agencija za znanost i visoko obrazovanje. Istraživanje je provedeno tijekom lipnja i srpnja 2020. i u njemu su sudjelovali studenti i zaposlenici visokih učilišta iz cijele Hrvatske.

Ljudski kontakt – nezamjenjiv

Većina sudionika istraživanja smatra kako je *online* nastava primjenjiva za prenošenje teorije, no kad je riječ o praktičnoj nastavi, različitim oblicima vježbi, umjetničkim studijima i sl., nastava na daljinu nije primjenjiva ili zahtijeva znatne modifikacije. Isto tako, većina ispitanika iz obje kategorije smatra da je ljudski kontakt – nezamjenjiv. To se posebno odnosi na studente prve godine, kojima je upoznavanje sa studijem i njegovom infrastrukturom, kolegama i nastavnicima posebno važno kako bi im se olakšala tranzicija i prilagodba na visokoškolski sustav te kako bi stekli osjećaj pripadnosti zajednici. Nedostatak izravnog kontakta jedan je od razloga zbog kojih je sveukupna psihička dobrobit tijekom studiranja u virtualnom okružju za 40 posto studenata koji su sudjelovali u istraživanju i 41 posto nastavnika bila mnogo manja i manja nego prije karantene. Međutim, teško je jasno razgraničiti koji dio (ne)zadovoljstva proizlazi iz okolnosti kao što su izolacija, pandemija i financijska kriza, a koji dio iz toga što se umjesto klasične nastave izvodila nastava na daljinu.

Veće opterećenje za sve

Polovina studenata (50 posto) i gotovo isto toliko djelatnika visokih učilišta (44 posto) odgovorili su da su im tijekom studiranja u virtualnom okružju osjećaji tjeskobe i/ili depresivnosti javljali više i

mного više nego prije karantene. Ti podaci ne iznenađuju jer je situacija u kojoj su našli bila neočekivana, nepoznata i neizvjesna. Oko trećine studenata smatra da je potpora studentima bila slabija nego prije karantene, s čime se slaže manji broj nastavnika. Sustavno se u navodima studenata spominje veliko opterećenje samostalnim radom, a i sami nastavnici navode kako su u izvanrednim okolnostima bili znatno opterećeniji. Iz navoda studenata u istraživanju može se vidjeti

velik broj pohvala nastavnicima zbog redovitog održavanja i organizacije *online* nastave, poticanja studenata tijekom nastave na interakciju, dostupnosti za konzultacije, davanja povratnih informacija studentima i slično, ali i kritika usmjerenih na pojedine nastavnike s obzirom na sve te aspekte.

Moguće posljedice

Zbog svega toga velik dio studenata i nastavnika upozorava na potrebu za psihološkom potporom tijekom izvanrednih okolnosti i svladavanjem vještina nošenja s razdobljima anksioznosti. Potrebno je da nastavnici pokažu više razumijevanja za potrebe studenata, ali i obratno: studenti bi trebali uzeti u obzir i ograničenja s kojima se susreću nastavnici.

– Fakultet se mora brinuti za fizičko i psihičko zdravlje svojih studenata i u kriznim situacijama poštediti ih svega onoga što nije prijeko potrebno – smatra jedan od studenata/ica.

Koje će posljedice prouzročiti proteklo razdoblje, hoće li utjecati na stečena znanja i vještine studenata, hoće li utjecati na psihičko i fizičko zdravlje studenata i nastavnika – na ta pitanja nemoguće je dati precizan odgovor. Ako je suditi prema provedenom istraživanju, psihološka je dobrobit narušena, a potreba za sustavnom potporom u nošenju sa stresnim situacijama poput izolacije jasno je artikulirana. Stoga će u idućem razdoblju trebati osigurati kvalitetnu institucionalnu brigu za studente i nastavnike koja će podrazumijevati i mogućnost psihološkog savjetovanja, ali i prijeko potrebno razumijevanje za pojedinačne situacije studenata i nastavnika. ●